

VARFÖR VÄLJA LIMOUSIN?

Limousin - Den gyllenbruna eliten

Historia, egenskaper och utveckling

Limousinrasen härstammar från det centralfranska höglandet, med staden Limoges som centrum i Limousindistriktet. Kännetecknande för rasen är den gyllenbruna färgen, en lång välmusklad rygg och en köttfull bakdel. Limousin är idag en utpräglad kött typ och har en utomordentlig slaktkroppskvalité med mycket kött i relation till ben i slaktkroppen. Limousin kalven är normalt mycket livskraftiga och kommer snabbt igång med att dia. Utmärkande är också god klöv- och benkvalité vilket gör rasen mycket hållbar.

Redan 1698 skrevs följande om limousin "Limousinoxar är allmänt kända och uppskattade både som arbetsdjur och köttdjur". Under 1850-talet gjorde limousin stort intryck då de ständigt var bland vinnarna på köttdjurs utställningar i Frankrike. Även på de första slaktdjurs utställningar som hölls i Poissy, nära Paris var limousin bland vinnarna. Ryktet om limousin som köttdjur var därmed fastlagt och än idag räknas limousin som "**slaktarens djur**" i Frankrike. November 1886 öppnades den första stamboken för Limousin i Frankrike. 1970 importerades de första Limousindjuren till Sverige.

Tillväxt- och storleksmässigt intar Limousin en medelnivå i förhållande till de andra köttraserna. Utmärkande egenskaper för rasen är **lätta kalvningar** (Limousinkon har, enl. KAP, flest levandefödda kalvar av samtliga köttraser i Sverige), **högt foderutnyttjande**, (resultat från individprovningarna i våra nordiska grannländer visar att rasen har bäst tillväxt, i förhållande till foderintag), **högt slaktutbyte** (Enl. undersökningar vid SLU, samt i KAP så ger rasen högst utdelning i slakten, såväl i korsnings- som renrasig produktion). Limousin är idag en av världens mest expanderande köttras och störst eller näst största ras i många europeiska länder tack vare dessa egenskaper.

Antal kalvningar i KAP var 1997 - 768 st och 2008 – 1423 st. Rasen finns sprid över hela landet, dock mer koncentrat till Götaland. Svenska Limousinföreningen har 2009, 118 huvudmedlemmar.

Svenska Limousinföreningen

Sekretariat – Carina Hansson, tel/fax 0415-404 57, mail: oderup@telia.com
www.limousin-se.info

Slaktresultat för renrasiga ungtjurar i KAP 2009

ras	antal	slaktvikt, kg	klass	fett	köttillväxt, gram	slaktålder, mån
Limousin	433	362,3	11,0	6,0	695	16,1
Charolais	1917	367,1	9,6	6,4	754	15,0
Blonde	89	373,7	9,4	4,9	603	19,1
Simmental	738	362,0	8,7	6,5	743	15,0
Angus	187	341,6	7,5	8,0	595	17,8
Hereford	876	324,7	7,3	7,9	598	16,7
Highland Cattle	123	236,3	5,3	5,5	229	31,5

Slaktresultat för renrasiga kvigor i KAP 2009

ras	antal	slaktvikt, kg	klass	fett	köttillväxt, gram	slaktålder, mån
Limousin	217	301,7	9,1	7,7	408	22,7
Blonde	61	304,8	8,3	7,4	432	21,5
Charolais	859	303,8	7,5	7,6	426	21,8
Simmental	254	295,5	6,6	7,8	421	21,4
Angus	55	278,2	5,9	10,0	342	25,0
Hereford	252	264,7	5,7	9,1	327	24,6
Highland Cattle	34	193,8	4,8	7,4	188	30,7

KOR 2005

ras	antal	slaktvikt, kg	klass	fett
Limousin	217	301,7	9,1	7,7
Charolais	61	304,8	8,3	7,4
Angus	859	303,8	7,5	7,6
Simmental	254	295,5	6,6	7,8
Hereford	55	278,2	5,9	10,0

Källa: Svensk Mjök

Lathund för Klass/fett

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
P-	P	P+	O-	O	O+	R-	R	R+	U-	U	U+	E-	E	E+
1-	1	1+	2-	2	2+	3-	3	3+	4-	4	4+	5-	5	5+

Carina Hansson

Kalvningsstatistik i KAP på Limousin och övriga köttraser.

Källa: Svensk mjölk

Kalvningsresultat i KAP för Kor, 1/9-08 - 31/8-09

Ras	antal kalvningar	Antal kalvar	% svåra	% dödfödda	% sen döda	Tot döda kalvar %
LIMOUSIN	1081	1094	0,6	1,8	3,3	5,2
HEREFORD	2616	2688	0,6	2,2	3,3	5,5
CHAROLAIS	4399	4675	1,1	3,4	4,0	7,4
ANGUS	820	850	0,4	2,1	3,2	5,3
SIMMENTAL	1960	2077	0,9	2,8	3,3	6,1
BLONDE	245	251	2,9	4,4	5,2	9,6

Resultat för kvigor, 1/9-08 - 31/8-09

Ras	antal kalvningar	Antal kalvar	% svåra	% dödfödda	% sen döda	Tot döda kalvar %
LIMOUSIN	342	344	4,7	7,6	4,4	12,0
HEREFORD	858	869	4,7	6,7	3,5	10,2
CHAROLAIS	1362	1389	4,0	5,7	5,0	10,7
ANGUS	251	286	4,0	7,8	3,5	11,3
SIMMENTAL	669	684	4,9	5,3	2,0	7,3
BLONDE	85	85	9,4	11,8	2,4	14,2

Siffror som talar för sig själv...

Ras	Antal kalvningar 2008 i KAP	Antal kalvningar 2009 i KAP	Ökning antal/%
BLONDE	335	330	- 5 / - 1 %
LIMOUSIN	1333	1423	+90 / + 6 %
HEREFORD	3547	3474	- 73 / - 2 %
SIMMENTAL	2622	2629	+7 / + 0,3 %
ANGUS	1100	1078	- 22 / - 2 %
CHAROLAIS	6034	5761	- 273 / - 5 %
HIGHLAND CATTLE	954	910	-44 / - 5 %

Carina Hansson

LIMOUSINUPPFÖDARE HAR LÄGRE FODERKOSTNAD

Tjurar	Mjölkras	Simmental	Hereford	Limousin
Daglig:				
Foderblandn	10,7 kg	11,6 kg	10,5 kg	7,5 kg
Foderförbrukn	7,8 f.e	8,5 f.e	7,7 f.e	5,5 f.e
Tillväxt	1212 g	1392 g	1266 g	1096 g
F.e/kg tillväxt	6,4 f.e	6,1 f.e	6,1 f.e	5,0 f.e

Resultat från danska försök under åren -91, -93 och -95 av djurens foderupptagande och tillväxt från 7 mån till 13 mån.

Översättning: Carina Hansson

AVELSMÅL FÖR LIMOUSIN

- En levande kalv per ko och år.

Här är det viktigt att beakta fertilitet, lätta kalvningar och kalvningsförlopp. Fertiliteten hos både han och hondjur är det mest fundamentala i hela avelsarbetet. Limousinens lätta kalvningar och lätta kalvningsförlopp är ett av rasens viktiga kännetecken som måste bevaras. Den genomsnittliga födelsevikten på 41 kg för kvigkalvar och 43 kg för tjurkalvar bör ej höjas.

Hjälpmedel: KAP, BLUP, kåring (exteriör bedömning) samt mätning av bäckenet på kor.

- Hållbara djur.

Limousindjuren skall ha en funktionell och hållbar exteriör. En rak, bred, stark rygg samt välställda ben och klövar är ett gott kännetecken för Limousin.

- Lynne.

Frågan om lynnet hos Limousin måste beaktas så att vi enbart bedriver avel på djur med gott lynne.

- Mjölmängd.

Mjölmängden och därmed Limousinkons produktion speglas i kalvens avvänjningsvikt. Mjölmängden bör öka hos Limousinkorna. Kan vi producera en tyngre kalv, högre 200-dagarsvikt, på samma mängd foder, bete, är det en stor ekonomisk vinst.

Hjälpmedel: KAP och BLUP.

- Tillväxt.

En högre tillväxt mellan avvänjning och slakt är önskvärd. Tillväxten som vi önskar höja är nettotillväxten d.v.s. kötttillväxten och inte bara bruttotillväxten då inkluderat ben, putsfett och senor.

Hjälpmedel: BLUP.

- Foderförbrukning.

Limousin har och skall bibehålla lägst foderförbrukning per kilo tillväxt i jämförelse med övriga köttraser.

Hjälpmedel: Hänsyn skall tas vid import av sperma och embryo från länder där fodereffektivitet registreras.

- Slaktkropp, styckningsutbyte samt köttkvalitet.

Slaktkroppens form, fettklass och slaktmognad har hög prioritet. Slakttjurarna i avelsbesättningar bör till minst 50 % hamna i formklass E. Kvigorna i avelsbesättningarna bör hamna i formklass R till U. Fettklassen för både tjurar och kvigor bör hamna mellan 2+ och 3+.

Limousinsslaktkroppens höga slaktutbyte, styckningsutbyte samt goda köttkvalitet måste bevaras.

Hjälpmedel: slaktdata.

- Färg.

Färgen skall vara gyllenbrun med tydliga avgränsningar till ljusare partier runt mule, ögon, nedersta delen på benen och insidan av låren.

- Storlekstyp.

Tjurar vid ett års ålder bör ha storlekstypen 6,5 till 7,5. Det motsvarar 130 till 135 cm korshöjd. Vuxna tjurar bör ha en korshöjd på 150 till 157 cm. Hondjur vid ett års ålder bör ha en storlekstyp på 6,0 till 7,0.

Hjälpmedel: KAP.

Avelsrådet

Limousinkött

Svenska Limousinföreningen säljer medlemmarnas slaktdjur till butiker och restauranger. Med uppfödar- och klassningsinformation i butikerna är det ett mycket uppskattat koncept av kunderna.

Fader till slaktade djur SKALL vara stambokförd Limousintjur.

Detta ger medlemmarna mellan 3 – 4,50 kr mer per kg kött i Limousintillägg för ungnöt, beroende på tillgången ungdjur över säsongen. Mellankalv betalas med 3 kr/kg året om + butikstillägg; kontraktstillägg 5 kr = 8 kr/kg. För kor är Limousin-tillägget 1,50 kr/kg utöver gällande notering för Ko. (inget Limousintillägg för ungo).

Mellankalv är godkänd för vårt koncept från 1:a generationskorsning, övriga djur från 3:e generation, 87,5 % Limousin. Under 2008 görs test i mindre skala på 2:a generation, 75 % Limousin.

Vi förmedlar även livdjur som är passande för vidareuppfödning till Limousinkött.

Kraven för vikter och formklass är följande, ungtjurar skall gå in i fettklass 2+ till 3+, minst formklass R+, kvigor skall gå in i minst fettklass 2+ och högst 3+, minst formklass R. För ungtjurar i klass R betalas halvt Limousintillägg.

Kor ska klassas som Ko och ha en slaktvikt över 375 kg och formklass R+ till E, fettklass 3 till 4 för att få Limousintillägg.

Djuren slaktas av Scan och SLP samt Dalsjöfors. Vi följer SLPs notering och avräknar alla djur via Limousinkött + Limousintillägget tillsvidare.

Svenska Limousinföreningens Köttmedlemsavgift är för 2009 – 350 kr.

För mer information tag kontakt med Köttansvariga,
Håkan Bengtsson, tel. 042 – 34 64 34, 070 - 566 26 21 eller Peter Pettersson,
tel. 0340 – 433 69

Semintjurar - Kalvningsstatistik – Maj 2010

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	KALVNINGSSVÅRIGHETER				H
				Svåra		Dödfödslar		
				kor	Kvigor	Kor	Kvigor	
81778	3	7308	IVRIG	113	123	109	120	H
82421	3	7312	NIKOLAUS	106	114	104	112	H
82805	3	7315	RAFAEL	96	97	94	103	H
83158	3	7318	URD	103	98	96	92	H
83276	3	7319	VIVALDI	96	99	107	112	H
83577	3	7321	BARD	111	108	94	99	H
83871	3	7322	DACKE	Ungtjur saknar statistik				P

BLUP värde för semintjurar – Maj 2010

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	Föd	Föd	200	200	365	Total
				M	D	M	D	D	
81778	3	7308	IVRIG	117	80	100	98	96	97
82421	3	7312	NIKOLAUS	102	98	119	95	126	111
82805	3	7315	RAFAEL	89	92	98	117	112	115
83158	3	7318	URD	94	96	106	116	114	115
83276	3	7319	VIVALDI	103	83	102	106	106	106
83577	3	7321	BARD	105	80	107	110	118	114
83871	3	7322	DACKE	97	90	111	111	109	110

NYA BLUP- Maj 2010

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	Kalv	Kalv	Klass	Fett	Slakt	AIX
				M	D			tillv.	
81778	3	7308	IVRIG	103	123	102	96	102	+7
82421	3	7312	NIKOLAUS	109	104	122	95	107	+21
82805	3	7315	RAFAEL	109	108	111	105	104	+10
83158	3	7318	URD	102	108	110	117	102	+7
83276	3	7319	VIVALDI	103	115	114	100	101	+11
83577	3	7321	BARD	102	113	106	108	110	+15
83871	3	7322	DACKE	108	112	99	101	111	+19

7322 DACKE

7312 NIKOLAUS

7318 URD

7319 VIVALDI